

Знайти область збіжності функціонального ряду.

Увага! При використанні будь-яких достатніх ознак збіжності для визначення області збіжності функціонального ряду треба пам'ятати, що вони справедливі тільки для невід'ємних рядів.

Тому обов'язково брати u_n ПО МОДУЛЮ при обчисленні відповідних границь.

ПРИКЛАДИ

① $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{|\sin^3 nx|}{9^n}$ Для визначення області збіжності скористуємося **2** – ознакою порівняння. Врахуємо, що $\sin^3 n \leq 1$.

$\frac{|\sin^3 nx|}{9^n} \leq \frac{1}{9^n} = \left(\frac{1}{9}\right)^n$ Модуль загального члена ряду не перевершує *при будь-яких значеннях змінної x* загального члена збіжної геометричної прогресії ($q = \frac{1}{9} < 1$).

Це означає, що ряд збігається, причому абсолютно на всій числовій осі:
 $x \in (-\infty; \infty)$ є областю збіжності.

❗ - Будьте уважні, якщо ряд не знакозмінний, то для нього **немає** понять абсолютної і умовної збіжності.

② $u_n = \frac{(x-3)^n n^2}{(n^2+1)2^n}$ Для визначення області збіжності скористуємося **3** – ознакою Даламбера.

$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(x-3)^{n+1} (n+1)^2}{((n+1)^2+1) \cdot 2^{n+1}} \cdot \frac{(n^2+1)2^n}{(x-3)^n n^2} \right| =$ Модуль потрібен, бо ознака Даламбера справедлива тільки для невід'ємних рядів.

$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(x-3)n^2}{n^2 \cdot 2} \cdot \frac{n^2}{n^2} \right| = \frac{|x-3|}{2}$ Виділяємо головну частину і скорочуємо. Модуль залишаємо на тому виразі, який може змінювати знак (x при обчисленні границі вважається const).

$\frac{|x-3|}{2} < 1$ За ознакою Даламбера для збіжності ряду повинно бути $q < 1$.

$|x-3| < 2$
 $-2 < x-3 < 2$ Розв'язок нерівності з модулем дає область збіжності ряду.

$$1 < x < 5$$

Далі ОБОВ'ЯЗКОВО треба перевірити збіжність ряду на кінцях інтервалу.

$$x=5 \quad \text{тоді} \quad u_n = \frac{(5-3)^n n^2}{(n^2+1)2^n} = \frac{n^2}{(n^2+1)}$$

Невід'ємний ряд.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{(n^2+1)} = 1, \text{ ряд розбігається}$$

Не виконується необхідна ознака збіжності ряду.

$$x=1 \quad \text{тоді} \quad u_n = \frac{(1-3)^n n^2}{(n^2+1)2^n} = \frac{(-1)^n n^2}{(n^2+1)}$$

Тут $(-2)^n = (-1)^n 2^n$.

Ряд знакозмінний.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{(n^2+1)} = 1, \text{ ряд розбігається}$$

Не виконується умова теореми

Лейбница – модуль загального члена ряду не прямує до нуля при $n \rightarrow \infty$.

Відповідь: Остаточно область (інтервал) збіжності даного ряду:

$$1 < x < 5 \text{ або } x \in (1; 5)$$

$$\textcircled{3} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n + \sqrt{n}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{x^{n+1}}{(n+1) + \sqrt{n+1}} \cdot \frac{n + \sqrt{n}}{x^n} \right| =$$

Для визначення області збіжності скористуємося **3** – ознакою Даламбера.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{x^{n+1}}{n} \cdot \frac{n}{x^n} \right| = |x|$$

Виділяємо головну частину і скорочуємо.

$$|x| < 1$$

Розв'язок нерівності з модулем дає область збіжності ряду.

$$-1 < x < 1$$

Перевіряємо збіжність на кінцях одержаного інтервалу.

$$x=1, \text{ тоді}$$

Невід'ємний ряд. Для дослідження його збіжності використаємо **2** – ознаку порівняння.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{(n + \sqrt{n})} = 0$$

Необхідна ознака збіжності виконується.

$$\frac{1}{n + \sqrt{n}} \underset{n \rightarrow \infty}{\sim} \frac{1}{n}, p=1$$

Порівнюємо з узагальненим гармонічним рядом.
При $x=1$ ряд розбігається.

$x = -1$

тоді $u_n = \frac{(-1)^n}{n + \sqrt{n}}$

Знакозмінний ряд. Ряд з абсолютних величин (АР) вже досліджений при $x = 1$ і відомо, що він розбігається.

Розбіжність (АР) веде до перевірки виконання умов теореми Лейбниця:

1) $\frac{1}{n + \sqrt{n}} > \frac{1}{n + 1 + \sqrt{n + 1}}$

виконується,

2) модуль загального члена ряді прямує до нуля при $n \rightarrow \infty$ - виконується, тому що виконується необхідна ознака збіжності АР.

(АР) розбігається

Теорема Лейбниця виконується,
знакозмінний ряд збігається.

$\Rightarrow$ при $x = -1$ ряд збігається умовно.

Відповідь: Остаточна область (інтервал) збіжності даного ряду:

$-1 \leq x < 1$ або $x \in [-1; 1)$